

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Біолого-технологічний факультет
Кафедра генетики, селекції та біотехнології тварин

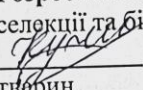
Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Професійна адаптація
(обов'язковий/вибірковий)

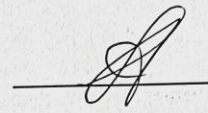
Реалізується в межах освітньої програми «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

за спеціальністю **Н2 «Тваринництво»**

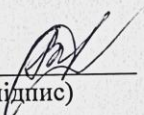
на **другому (магістерському)** рівні вищої освіти

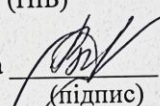
Суми – 2026

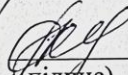
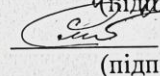
Розробники: Вікторія ВЕЧОРКА, д.с.-г.н., професор кафедри генетики, селекції та біотехнології тварин
 Тетяна КУЧКОВА, асистентка кафедри генетики, селекції та біотехнології тварин

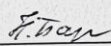
Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри генетики, селекції та біотехнології тварин	протокол від <u>10 червня 2026р.</u> № <u>11а</u>
	Завідувач кафедри <u></u> Микола ШПЕТНИЙ

Погоджено:

Гарант освітньої програми Олена ВО
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Вечорка В.В.
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана: Михайло А.О.
(підпис) (ПІБ)
 Смерчук О.І.
(підпис) (ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації (Ігорів Іванович)
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 30.06 2026 р.

© СНАУ, 2026 рік

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Професійна адаптація							
2.	Факультет/кафедра	Біолого-технологічний факультет/Кафедра генетики, селекції та біотехнології тварин							
3.	Статус ОК	Вибірковий							
4.	Програма/Спеціальність(програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	-							
5.	ОК може бути запропонований для(заповнюється для вибірових ОК)	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва/ Н2 «Тваринництво»							
6.	Рівень НРК	7							
7.	Семестр та тривалість вивчення	3, 11 тижнів							
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5							
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні/ семінарські		Лабораторні			
		денна	заоч	денна	заоч	денна	заоч	денна	заоч
		22	6	22	6	-	-	106	138
10.	Мова навчання	Українська							
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Вечорка Вікторія Вікторівна, доктор с.-г. наук, професор кафедри генетики, селекції та біотехнології тварин Кучкова Тетяна Павлівна, асистентка кафедри генетики, селекції та біотехнології тварин							
11.1	Контактна інформація	Ел. адреса vvvechorka@gmail.com – Вечорка В.В. Консультації: ауд. 316г, щовівторка 15 ⁰⁰ -16 ⁰⁰ Ел адреса kuchkova1992@ukr.net – Кучкова Т.П. Консультації: ауд. 316г, щосереда 15 ⁰⁰ -16 ⁰⁰							
12.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент «Професійна адаптація» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спрямований на формування комплексу управлінських, антикризових та соціально-психологічних компетентностей (Soft Skills), необхідних для успішної інтеграції та масштабування випускника у структурі сучасного вітчизняного та міжнародного агробізнесу. Курс сфокусований на адаптації магістра до ролі керівника середньої та вищої ланки (головного технолога, завідувача виробництва, директора комплексу, агроменеджера). Курс інтегрує технологічні знання з навичками управління персоналом, операційного лідерства, впровадження							

		інновації та адаптації виробничих процесів до суворих вимог біобезпеки, євроінтеграційних стандартів (Green Deal, НАССР) та форс-мажорних умов (кризи, блекаути, логістичні колапси).
13.	Мета освітнього компонента	Формування у майбутніх технологів стратегічного мислення, резильєнтності (психологічної стійкості) та лідерських якостей для швидкої професійної адаптації до високодинамічного ринку праці, ефективного управління трудовими колективами агропідприємств, захисту технологічних рішень перед інвесторами та успішного подолання операційних і біологічних криз у тваринництві та переробці.
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Студент повинен володіти на достатньому рівні загальними та фаховими компетентностями.
15.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності у СНАУ регулюється Кодексом академічної доброчесності http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/kod_eks_akadem_dobrochesnosti.pdf У відповідності до нього вимоги до студента щодо дотримання академічної доброчесності під час вивчення освітнього компонента наступні: відповідально ставитись до своїх обов'язків, вчасно та добросовісно виконувати завдання, передбачені навчальною програмою; бути присутнім на усіх заняттях; виконувати самостійну роботу; чесно та відповідально готуватись до поточного, модульного та підсумкового контролю; подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу. Є неприйнятним для студента: виявляти нешанобливе та некоректне ставлення до викладача; запізнюватись на заняття та пропускати їх без поважних причин; під час навчального процесу використовувати підказки, роботи інших осіб, телефони; надавати та одержувати допомогу від третіх осіб при проходженні поточного, модульного та підсумкового контролю; отримувати або пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній діяльності. За порушення правил академічної доброчесності студенти можуть бути притягнуті до наступних форм відповідальності: – повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); – повторне проходження навчального курсу; – попередження.
16.	Посилання на мудл	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3645
17.	Ключові слова	Професійна адаптація, менеджер-технолог, тваринництво, антикризовий менеджмент, євроінтеграційні стандарти (НАССР), резильєнтність фахівця, професійне вигорання.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...	Як оцінюється РНД
ДРН 1. Моделювати власну стратегію кар'єрного зростання та лідерського позиціонування в агробізнесі, враховуючи етику взаємодії з усіма учасниками ринку.	Індивідуальне завдання з теми 1
ДРН 2. Оцінювати готовність підприємства до впровадження інновацій (AgTech) та його відповідність міжнародним екологічним і регуляторним стандартам (НАССР, Animal Welfare).	Індивідуальне завдання з теми 2, модульна контрольна робота №1
ДРН 3. Розробляти ефективні управлінські рішення для керівництва персоналом підприємства, подолання їхнього опору інноваціям та врегулювання виробничих конфліктів.	Індивідуальне завдання з теми 3
ДРН 4. Генерувати антикризові плани безперервності виробничих процесів в умовах критичних інфраструктурних або біологічних форс-мажорів.	Індивідуальне завдання з теми 4
ДРН 5. Проєктувати індивідуальні стратегії стрес-менеджменту в умовах виробництва 24/7 та обґрунтовувати комерційну цінність власних технологічних рішень перед інвесторами та власниками підприємств.	Індивідуальне завдання з теми 5, модульна контрольна робота №2

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендована література
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк		Пз		Лаб. 3				
	ден.	заоч.	ден.	заоч.	ден.	заоч.	ден.	заоч.	
Тема 1. Стратегічне позиціонування технолога на сучасному агроринку 1. Компетентнісний профіль сучасного головного технолога та завідувача виробництва в агрохолдингах. 2. Стратегії переходу від лінійної праці до прийняття управлінських рішень. 3. Особистий бренд експерта-технолога та нетворкінг в агросекторі.	4	2	4	2	-	-	22	28	1, 3, 6, 7, 8
Тема 2. Адаптація виробництва до глобальних трендів та регуляторних вимог 1. Інноваційна адаптація: системи штучного інтелекту (AgTech) та автоматизація процесів. 2. Екологічна та євроінтеграційна адаптація (вимоги Green Deal, добробут тварин – Animal Welfare). 3. Стандартизація та сертифікація продукції тваринництва за міжнародними системами (HACCP, ISO). 4. Крос-культурна адаптація: особливості роботи з іноземними інвестиціями, генетичним матеріалом та закордонними консультантами.	6	2	6	2	-	-	22	28	1, 2, 3, 6, 7, 8
Тема 3. Операційне лідерство та управління лінійним персоналом на підприємстві 1. Специфіка адаптації молодого спеціаліста до керівництва колективом (робота з підлеглими, які старші за віком та досвідом). 2. Побудова ефективної комунікації та подолання опору з персоналом при впровадженні нових технологій. 3. Делегування повноважень, контроль технологічної дисципліни та нематеріальна мотивація працівників. 4. Розв’язання конфліктів у виробничих підрозділах.	4	-	4	-	-	-	22	26	4, 5

Тема 4. Антикризовий менеджмент та біобезпека в умовах форс-мажорів 1. Побудова планів безперервності бізнесу для тваринницьких комплексів. 2. Професійна стійкість технолога під час біологічних ризиків (спалахи АЧС, ЗУД, карантинні обмеження). 3. Технологічний менеджмент в умовах інфраструктурних криз (блекаути, збої логістики постачання кормів та преміксів, воєнні ризики).	4	-	4	-	-	-	20	28	1,2,3, 6, 7, 8
Тема 5. Резильєнтність фахівця та комерціалізація інтелектуального капіталу 1. Емоційний інтелект (EQ) агроменеджера та профілактика професійного вигорання в умовах безперервного циклу виробництва (24/7). 2. Навички складних переговорів з інвесторами або власниками.	4	2	4	2	-	-	20	28	1, 2, 3, 7, 8
Всього:	22	6	22	6	-	-	106	138	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Кількість годин ¹	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин ²
ДРН 1	Лекція, практична робота	12	Опрацювання конспекту лекцій, літературних джерел, підготовка індивідуального завдання з теми 1	50
ДРН 2	Лекція, практична робота	16	Опрацювання конспекту лекцій, літературних джерел, підготовка індивідуального завдання з теми 2, підготовка до модульної контрольної роботи №1	50

¹ Заповнюється на розсуд викладача як орієнтовний обсяг, необхідний для засвоєння відповідного ДРН

² Заповнюється на розсуд викладача як орієнтовний обсяг, необхідний для засвоєння відповідного ДРН

ДРН 3	Лекція, практична робота	8	Опрацювання конспекту лекцій, літературних джерел, підготовка індивідуального завдання з теми 3	48
ДРН 4	Лекція, практична робота	8	Опрацювання конспекту лекцій, літературних джерел, підготовка індивідуального завдання з теми 4	48
ДРН 5	Лекція, гостьова лекція, практична робота	12	Опрацювання конспекту лекцій, літературних джерел, підготовка індивідуального завдання з теми 5, підготовка до модульної контрольної роботи №2	48

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання (зазначити номер тижня, на якому буде проведено оцінювання)
1.	Індивідуальне завдання з теми 1	10 балів/10%	3 семестр 2 тиждень
2.	Індивідуальне завдання з теми 2	10 балів/10%	3 семестр 4 тиждень
3.	Індивідуальне завдання з теми 3	30 балів/30%	3 семестр 5 тиждень
4.	Індивідуальне завдання з теми 4	10 балів/10%	3 семестр 7 тиждень
5.	Індивідуальне завдання з теми 5	15 балів/15%	3 семестр 9 тиждень
6.	Модульна контрольна робота №1	15 балів/15%	3 семестр 5 тиждень
7.	Модульна контрольна робота №2	10 балів/10%	3 семестр 11 тиждень

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент ³	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ⁴
Індивідуальне завдання з теми 1	<6 балів	6-8 балів	8-9 балів	9-10 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але відповіді на деякі питання відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги до виконання	Виконано усі вимоги до виконання, запропоновано власне бачення
Індивідуальне завдання з теми 2	<6 балів	6-7 балів	7-9 балів	9-10 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги до виконання	Виконано усі вимоги до виконання, запропоновано власне вирішення проблеми кількома шляхами
	<19 балів	19-23 бали	23-28 балів	29-30 балів

³ Зазначити компонент сумативного оцінювання

⁴ Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

Індивідуальне завдання з теми 3	Вимоги до завдання не виконано	Завдання виконано із допусканням помилок чи з відсутністю окремих складових частин	Виконано усі вимоги до завдання, продемонстровано вільне володіння матеріалом	Виконано усі вимоги завдання, креативно підготовлено та представлено відповіді на питання
Індивідуальне завдання з теми 4	<6 балів	6-8 балів	8-9 балів	9-10 балів
	Вимоги до завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі пункти наявна значна кількість помилок	Виконано усі вимоги до завдання	Виконані усі вимоги завдання, узагальнено дані, вільне володіння матеріалом
Індивідуальне завдання з теми 5	<8 балів	8-10 балів	10-12 балів	12-15 балів
	Вимоги до завдання не виконано	Вимоги виконано із значною кількістю помилок	Виконано усі вимоги до виконання	Виконано усі вимоги із глибоким аналізом проблематики, висвітлено власні думки, виокремлено переваги та недоліки
Модульна контрольна робота № 1	<8 балів	8-10 балів	10-13 балів	13-15 балів
	Вимоги до завдання не виконано	Вимоги виконано із значною кількістю помилок	Вимоги виконано повністю	Вимоги виконано повністю із застосуванням творчого підходу
Модульна контрольна робота №2	<6 балів	7-8 балів	9 балів	9-10 балів
	Вимоги до завдання не виконано	Вимоги виконано із значною кількістю помилок	Вимоги виконано повністю	Виконані усі вимоги завдання, узагальнено дані, вільне володіння матеріалом

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	«Мозковий штурм» після вивчення тем	На наступному практичному занятті після викладення матеріалу за темою
2.	Усний зворотній зв'язок від викладача під час підготовки резюме, усної самопрезентації, виконання ситуативних задач, написання есе та аналітичного огляду	Протягом семестру

3.	«Навчаючи вчуся»	На практичних заняттях під час виконання ситуативних задач
4.	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів після презентації виконаних завдань	Протягом семестру
5.	Усний зворотний зв'язок від викладача після виконання завдань	Протягом семестру

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Основні джерела

Підручники, посібники

1. Данюк В. М., Петюх В. М., Цимбалюк С. О. Управління персоналом та лідерство в сучасному бізнесі. Підручник. Київ. КНЕУ. 2022. 416 с.
2. Шубалий О. М., Рудь Н. Т., Гордійчук А. І., Шубала І. В., Дзямулич М. І., Хілуха О. А., Косінський П. М. Управління персоналом. Підручник. 2-ге видання, перероблене і доповнене. Луцьк. ЛНТУ. 2023. 414 с.
3. Войтко С. В., Мельниченко А. А. Лідерство та антикризовий менеджмент. Підручник. Київ. КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2021. 195 с.

Методичне забезпечення

4. Антикризовий менеджмент. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни для студентів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» (ОП «Менеджмент») денної та заочної форм навчання. Шашовець Й.П. Мукачево. МДУ. 2023. 57 с.
5. Управління персоналом. Методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності Н2 «Тваринництво». Державний біотехнологічний університет. Гуторова О. О. Харків. 2026. 51 с.

Допоміжні джерела

6. Вечорка В.В., Кучкова Т.П., Терещенко С.В., Писарев В.В., Неня Б.І. Адаптаційні можливості корів голштинської породи інтродукованого походження та власної репродукції. Вісник СНАУ. Серія «Тваринництво». 2025. Випуск 1 (60). С.7-12. <https://doi.org/10.32782/bsnau.lvst.2025.1.2>
7. В. І. Ладика, В. В. Вечорка, Т. П. Кучкова, Ю. І. Скляренко, Ю. М. Павленко. Геологічна структура української бурої молочної породи. Розведення і генетика тварин НААН України інституту розведення і генетики тварин імені М.В. Зубця. 2023. Випуск 65. С.90-106. <https://doi.org/10.31073/abg.65.09>
8. Volodymyr Ladyka, Yuriy Skliarenko, Viktoriia Vechorka, Natalia Bolgova, Tetiana Kuchkova. Studying the influence of the protein composition of raw milk from cows with different kappa-casein genotypes on the hard cheese yield and nutrient content. Scientific Papers Series «Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development». PRINT ISSN 2284-7995, E-ISSN 2285-3952 Volume 24, Issue 3/2024 Copyright 2024, pp. 509-515. https://managementjournal.usamv.ro/pdf/vol.24_3/Art56.pdf

Програмне забезпечення

1. Текстовий редактор MS Word.
2. Табличний редактор MS Excel.
3. Графічний редактор MS Power Point.

Рецензія на робочу програму (силабус)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			

Член проєктної групи ОП _____
(назва)
(ПІБ)
(підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)			
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми			
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)			
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти			
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету			
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом			
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента			
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)			
Література є актуальною			
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти			

Рецензент (викладач кафедри) _____
(назва)
(посада, ПІБ)
(підпис)